

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **V. L. D.**, zastoupen Mgr. Libuší Hrušovou, advokátkou se sídlem Veverkova 2707/1, Plzeň, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 7. 2020, č. j. 57 A 130/2019 – 57,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Včasnou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozsudku Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým krajský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 27. 6. 2019, č. j. MV-78840-4/SO-2019. Žalovaná tímto rozhodnutím potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 5. 4. 2019, č. j. OAM-28957-14/DP-2018, které svým rozhodnutím zamítlo žalobcovu žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání.

[2] Stěžovatel v kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku a svůj návrh odůvodnil tím, že na základě napadeného rozsudku bude s největší pravděpodobností nucen opustit území České republiky a bude proto muset přetrhat již vybudované vazby, což pro něj bude velmi traumatizující a nepříjemné. Stěžovatel se domnívá, že nepřiznáním odkladného účinku budou ohrožena jeho základní práva na rodinný život. Uvedl také, že zruší-li následně Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí, bude muset být zrušeno i rozhodnutí o povinnosti opustit území České republiky, což však bude po uplynutí určité doby pouze formálním aktem, který nebude schopen napravit již vzniklé škody nemajetkové povahy. Výkon napadeného rozsudku by tak pro žalobce znamenal nenahraditelnou újmu, zatímco přiznání odkladného účinku by se nepřiměřeně nedotklo nabytých práv třetích osob a ani by nebylo v rozporu s veřejným zájmem.

[3] Žalovaná navrhl, aby Nejvyšší správní soud nepřiznal kasační stížnosti odkladný účinek, neboť návrh žalobce nesplňuje podmínky pro jeho přiznání. Žalobci nemůže podle

názoru žalované vzniknout nepřiznáním odkladného účinku nenahraditelná újma, neboť ta by mu mohla vzniknout až na základě správního vyhoštění. To sice může být důsledkem zamítnutí žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti pobytového oprávnění, správní orgán však o něm rozhoduje v samostatném řízení, při kterém z úřední povinnosti zkoumá dopad rozhodnutí z hlediska nepřiměřeného zásahu do soukromého nebo rodinného života žalobce. Žalobce také má zásadně možnost podat proti případnému správnímu vyhoštění žalobu, které zákon přiznává odkladný účinek. Nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nemůže podle názoru žalované Nejvyšší správní soud zasáhnout ani do práva žalobce na spravedlivý proces, neboť je v řízení řádně zastoupený advokátkou a ochrana jeho práv je tak náležitě zajištěna. S odkazem na usnesení Městského soud v Praze ze dne 11. 4. 2019, č. j. 11 A 37/2019 – 22 žalovaná připomněla, že zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců umožňuje zajistit přítomnost cizince u jednání před soudem pomocí videokonferenčního zařízení, i když se cizinec nachází mimo území České republiky.

[4] Žalovaná připustila, že si žalobce za dobu svého pobytu na území České republiky vytvořil určité rodinné zázemí. Je však přesvědčená, že tato okolnost mu nemůže způsobit takovou újmu, která by odůvodnila přiznání odkladného účinku. Žalovaná v této souvislosti připomněla usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2020, č. j. 17 A 46/2020 – 38, ve kterém městský soud konstatoval, že je přirozené, že si cizinec vždy vybuduje na území cizího státu, ve kterém žije řadu let, společenské a případně rodinné vazby. Každé vycestování z takového státu proto podle městského soudu s sebou nese zásah do jeho rodinného a soukromého života. Aby však z tohoto důvodu bylo možné přiznat odkladný účinek, nestačí tvrdit, ale je nutné tvrzení konkrétně specifikovat a především dokázat. Žalovaná se proto domnívá, že je zcela na vůli žalobce a členů jeho rodiny, jakým způsobem se rozhodnou realizovat svůj rodinný život a že vycestování žalobce jej nemůže dlouhodobě a závažně narušit.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat; přitom užije přiměřeně § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce (v řízení o kasační stížnosti stěžovatele) nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[6] Ačkoli tedy kasační stížnost zásadně nemá odkladný účinek, může jí Nejvyšší správní soud takový účinek na návrh stěžovatele přiznat, jestliže stěžovatel dostatečně konkrétně uvede, že mu hrozí nepoměrně větší újma, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám a toto tvrzení zároveň i prokáže (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32) a odkladný účinek současně nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil návrh stěžovatele a dospěl k závěru, že nesplňuje zákonem stanovené podmínky. Stěžovatel ve svém návrhu pouze obecně uvedl, že na základě napadeného rozsudku bude nucen vycestovat z České republiky a zpřetrhat tak vybudované vazby, což pro něj bude velmi traumatizující a nepříjemné. V jiné části kasační

pokračování

stížnosti, která se nevztahuje k odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku, stěžovatel uvedl, že Českou republiku považuje za svůj domov, že zde žije s manželkou a nezletilým dítětem, které se zde již narodilo a v současné době zde navštěvuje i školské zařízení. Odloučení od nejbližší rodiny by mělo devastující vliv nejen na stěžovatele samotného, ale i na ostatní členy jeho rodiny, kteří by v České republice zůstali sami. Stěžovatel se již začlenil do běžného života v České republice a bydlí s rodinou na sídlišti v pronajatém bytě. Jeho povinnost vrátit se do Vietnamu by pro něj i jeho rodinu byla nepřiměřeně přísnou sankcí za to, že se v České republice snažil nalézt uplatnění.

[8] Nejvyšší správní soud si uvědomuje, že krajský soud přiznal odkladný účinek už stěžovatelově žalobě, a to usnesením ze dne 1. 8. 2019, č. j. 57 A 130/2019 – 24. Přestože krajský soud konstatoval, že tvrzení, se kterým žalobce spojuje hrozbu újmy (ohrožení jeho práva na rodinný život), je zcela obecné a nekonkrétní a které navíc ničím neprokázal, přihlédl z úřední povinnosti k možnému ohrožení stěžovatelova práva na spravedlivý proces. S odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100 krajský soud dovodil, že pro výkon tohoto práva je nezbytné, aby stěžovatel mohl zůstat na území České republiky do skončení řízení o žalobě a mohl tak v soudním řízení vystupovat osobně, být v kontaktu se svou zástupkyní a udělovat jí konkrétní pokyny pro výkon zastoupení.

[9] Nejvyšší správní soud v tomto kontextu považuje za nutné připomenout, že závěry dovozené v citovaném usnesení v souvislosti s právem na osobní účast v řízení o kasační stížnosti, byly relativizovány pozdějšími usneseními Nejvyššího správního soudu (srov. např. usnesení ze dne 5. 10. 2017, č. j. 2 Azs 273/2017 – 19, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 6 Azs 261/2017 – 25 nebo ze dne 11. 7. 2017, č. j. 6 Azs 270/2017 – 28). Rozhodovací praxi o návrzích na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v cizinecké a azylové agendě sjednotil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 – 38. Uvedl v něm, že *„obecně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.“* Z uvedeného vyplývá, že povinnost cizince vycestovat z území České republiky sama o sobě nemůže ohrozit cizincovo právo na spravedlivý proces a má-li být ohrožení tohoto práva důvodem pro přiznání odkladného účinku, je nezbytné, aby stěžovatel uvedl, jaká konkrétní procesní práva budou nepřiznáním odkladného účinku kasační stížnosti ohrožena a konkrétně čím a proč je jeho osobní účast v řízení opravdu nezbytná.

[10] Ačkoli stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku neuvedl, že by nepřiznáním odkladného účinku mohlo být ohroženo jeho právo na spravedlivý proces, považoval Nejvyšší správní soud s ohledem na odkladný účinek žaloby za nutné vysvětlit, proč na rozdíl od krajského soudu nepovažuje možnost osobní účasti žalobce v řízení o kasační stížnosti bez dalšího za důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[11] Institut odkladného účinku má mimořádnou povahu, Nejvyšší správní soud proto vždy potřebuje znát konkrétní individuální okolnosti, pro které stěžovatel o odkladný účinek žádá. Obecné tvrzení, že *„na základě napadeného rozhodnutí bude s největší pravděpodobností žalobce nucen opustit území ČR, bude nucen zpretrhat již vybudované vazby,*

což pro něj v dané situaci bude velmi traumatizující a nepříjemné“, nemůže ani při zohlednění tvrzení, že „žalobce žije v ČR se svou nejbližší rodinou, a to manželkou a nezletilým dítětem, které se již v ČR narodilo a navštěvuje zde v současné době již i školské zařízení“, bez dalšího odůvodnit přiznání odkladného účinku. Nejvyšší správní soud již dříve konstatoval, že cizinec při dlouhodobém pobytu na území některého státu nežije ve vzduchoprázdnu a je proto přirozené, že alespoň nějaké základní společenské nebo rodinné vazby si utvoří vždy (srov. usnesení ze dne 1. 12. 2016, č. j. 10 Azs 249/2016 – 32). Utvořené vazby proto samy o sobě nemohou odůvodnit přiznání odkladného účinku. Stěžovatel neuvádí, proč bude muset rodinné vazby zpřetrhat a proč jeho rodina nemůže z České republiky odcestovat s ním, a pokud v jeho případě primárně nejde o zpřetrhání rodinných vazeb, neuvádí, jaké jiné konkrétní vazby mohou být nepřiznáním odkladného účinku ohroženy.

[12] Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že výjimečnost odkladného účinku mu nedovoluje, aby návrhu stěžovatele vyhověl pouze na základě obecných tvrzení, neboť v takovém případě by přiznání odkladného účinku bylo pouhou formalitou a nikoli výjimkou. Stěžovatel je jako navrhovatel odkladného účinku ten, kdo je povinen tvrdit, konkretizovat a prokázat vznik újmy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Stěžovatel však újmu nejenže nekonkretizoval, ale ani ji ničím nedoložil. Kasační soud rovněž nemůže přehlédnout, že stěžovatel totožným způsobem odůvodnil i svoji žádost o přiznání odkladného účinku žaloby a že krajský soud, přestože nakonec žalobě z důvodu ohrožení práva na spravedlivý proces odkladný účinek přiznal, stěžovateli nedostatečnost jeho tvrzení v odůvodnění svého usnesení vytknul. Navzdory tomu však stěžovatel odůvodnění návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížností nedoplnil ani o podrobnou specifikaci hrozící újmy ani o vhodné důkazy.

[13] Nejvyšší správní soud proto po posouzení stěžovatelova návrhu dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku nejsou v posuzované věci naplněny, neboť stěžovatel nedostal své povinnosti uvést, v čem konkrétně spočívá hrozba újmy a nedostal ani své povinnosti tvrzenou újmu prokázat. Za této situace se kasační soud již nezabýval otázkou újmy, která by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám a nezabýval se ani případným rozporem s důležitým veřejným zájmem, neboť, i kdyby jiným osobám přiznáním odkladného účinku nevznikla újma a odkladný účinek by nebyl v rozporu s důležitým veřejným zájmem, nemohl by návrhu stěžovatele vyhovět.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 3. prosince 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu